

Forhandlinger, som tilsigter at drage ogsaa Arbejderne ind i Bevægelsen.

Det forekommer mig unægtelig, at Statsministeren havde handlet adskilligt mere statsmandsværdigt, hvis han i det mindste havde fremhævet, at der ogsaa er andre Udgifter, og fremhævet med Navns Nævnelse, hvilke andre Udgifter der kunde være Grund til at have Opmærksomheden henvendt paa.

Der er ingen Tvivl om, at Kapitaludbyttet særdeles vel i talrige Virksomheder kan og bør formindskes, inden man angriber fattige Arbejderlønninger; der er ikke noget som helst urimeligt i, at de udvandede Kapitaler fra Krigsperioden — den Periode, som Ministeren altsaa saa godt har Blikket aabent for, Gullaschperioden, Dyrtidens, Inflationens Tidsalder —, at de Værdier, der er pustet op i disse Aar, nedskæres, saaledes at den Forrentningsbyrde, der nu haves til Kapital, som egentlig aldrig har eksisteret, bliver formindsket væsentligt; Bestyrelses-honorarer og Direktørlønninger kan ganske utvivlsomt ogsaa formindskes i talrige Tilfælde. Lad disse Poster, Kapitalen i Forrentningen, den udvandede Kapital ved Nedskrivning, Bestyrelses- og Direktørlønninger og -Tantiømer, lad disse Poster først komme 40 pCt. ned, saa kan vi tale om, hvad der derefter behøves.

Men Ministeriet og Arbejdsgiverforeningen har jo faaet et fælles Program: en almindelig Nedsættelse af alle Arbejderlønninger. De, der har 45—46 Kr. om Ugen, skal ned, saavel som de, der har noget mere, og Lønningerne skal ned, enten Virksomheden giver Udbytte eller ej. Et saadant Program er ganske naturligt fuldkommen urimeligt. Der er virkelig mange gode Udbytter endnu, og der udbetales ogsaa endnu gode Udbytter af mange Millioner Kroner Friaktier fra den Udvanding, der fandt Sted. Tag det op først, lad os se Ministeriet gøre en virkelig Indsats paa dette Omraade, saa kan det være, der bliver god Villie ogsaa andre Steder.

Jeg skal tillade mig at nævne et Par Eksempler paa, at der virkelig er saadanne gode Udbytter, ikke blot i et enkelt Aar, men i en Aarrække. En kendt Cementfabrik har i Aarene 1918—25 givet, 8, 9, 10 og 15 pCt. i Udbytte; en bekendt Chokoladefabrik har i Aarene 1918—25 givet 5, 8, 12 og 20 pCt.; en kendt Tobaksfabrik har i 1922 givet 25 pCt., i 1923 15 pCt. plus Uddeling af en Mængde Friaktier, i 1924 20 pCt. og i 1925 15 pCt.; en Farvemølle har i Aarene 1915—25 givet i 2 Aar 30 pCt., i 1 Aar 20, 1 Aar 18, 1 Aar 15, 1 Aar 14,

1 Aar 12 og 1 Aar 8 pCt.; en Svovlsyre- og Superfosfatfabrik gav i Aarene 1913—19 15 pCt. i aarligt Udbytte plus 15 à 30 pCt. Bonus; saa er der 3 Aar, hvor den af visse Grunde, som man vist ikke behøver at fordybe sig nærmere i, intet Udbytte gav, men derefter, i Aarene 1923, 1924 og 1925 har dette Foretagende, om hvilket man paa et vist Tidspunkt mente, at det var gaaet under, giver 7 pCt. i Udbytte.

En Blikvarefabrik giver i Aarene 1916—25 1 Aar 8, 1 Aar 12, 1 Aar 12½, 1 Aar 14, 4 Aar 15 og 1 Aar 16 pCt.; et Mælkekompagni giver i Aarene 1918—25 10—12 pCt.; et Skibsværft, et stort og kendt Skibsværft, giver i Aarene 1916—25 25, 22, 18, 15, 12, 15, 15, 15, 12 og i et eneste Aar, det sidste, 8 pCt.; Papirfabrikkerne giver i 1915—26 5, 7, 8, 14, 15, 16 pCt., et enkelt Aar Nul; Sukkerfabrikkerne har fra 1904 til Aaret 1924—25 givet i et Aar 15 pCt. og ellers over 15 pCt. med Maksimum 25 pCt., i 1925—26 kunde Fabrikkerne kun give 10 pCt.

Tør man virkelig for Alvor paastaa, at det for disse og tilsvarende Virksomheder er en saa afgørende Nødvendighed at trykke Lønnen ned, saa længe Kapitalen er i Stand til at give slige Udbytter, i mange Tilfælde ogsaa af en udvandet Kapital, en Kapital, som overhovedet ikke har eksisteret, som er den rene Svindel fra Svindelperioden.

Naar man kan give Udbytte af den i talrige Virksomheder og give saa store Udbytter, som der her er Tale om, saa er det ikke ansvarsfuld Tale først og fremmest at henvende sig til Arbejderne i disse Virksomheder og sige: Nu skal I gaa ned med Lønnen. Naar den højtærede Minister før talte om Fagforeningernes og Socialdemokratiets Dristighed, tror jeg, det var mere velanvendt at tale om disse Aktieselskabers Dristighed.

Ministeren er saa venlig et enkelt Sted at sige, at det ikke alene er Arbejdslønnen, der skal ned, det er en hel Række Faktorer, der maa arbejde og samarbejde. Jeg ved ikke, hvad disse taagede Ord betyder. Det var Ord, og det er jo ikke andet. I Realiteten ved vi, det er Arbejdslønnen, man har Bud efter; de andre Faktorer nævner man klogelig ikke, og de røres ingen Sinde, hvis ikke der paa anden Maade bliver en Fornødenhed derfor.

Det er jo muligt, at Arbejdsgiverforeningen, hvis den vilde det, kunde opfylde Ministerens Ønske om Arbejdslønnens Nedsættelse, i hvert Fald kunde den gøre Forsøg derpaa; men hvor vil den højtærede